

Samvalg blant brystkreftpasienter

Resultater fra Kreftregisterets faste befolkningsundersøkelse om helse og livskvalitet

Figurene er tidligere publisert i årsrapport 2020 fra Nasjonalt kvalitetsregister for brystkreft.

BAKGRUNN

Det finnes ofte flere mulige behandlingsalternativer for brystkreft som har lignende overlevelsesresultater, men som kan passe ulike pasienter på forskjellige måter. Da kan samvalg egne seg (1).

I samvalg vurderer pasienten og legen ulike undersøkelser og behandlingsmetoder og kommer sammen frem til et valg. Samvalg kan redusere bekymring blant onkologipasienter og er assosiert med høyere grad av fornøydhet blant pasienter (2). Samtidig ønsker ikke alle pasienter å delta i behandlingsbeslutningen (1).

METODE

Alle kvinner som var aktive på Helsenorge eller hadde en digital postkasse, og som fikk nydiagnostisert brystkreft fra og med 1. januar 2020, ble invitert til befolkningsundersøkelse om helse og livskvalitet. I årsrapporten fra Nasjonalt kvalitetsregister for brystkreft for 2020 presenteres for første gang pasientrapporterte erfaringsmål. Dataene som presenteres her er samlet inn fra pasienter diagnostisert fra 01.01.-30.04.2020 som del av befolkningsundersøkelsens andre runde, 14 måneder etter diagnose.

RESULTATER

Av 417 kvinner som svarte på om de ønsket å være involvert i valg av behandling, svarte 238 (57 %) at de i svært stor eller stor grad ønsket det (figur 1). Av disse 238 kvinnene svarte 62 % at de i svært stor eller stor grad var involvert i behandlingsvalget (figur 2). 11 % opplevde at de i liten eller ingen grad hadde vært involvert i behandlingsbeslutningen (figur 2).

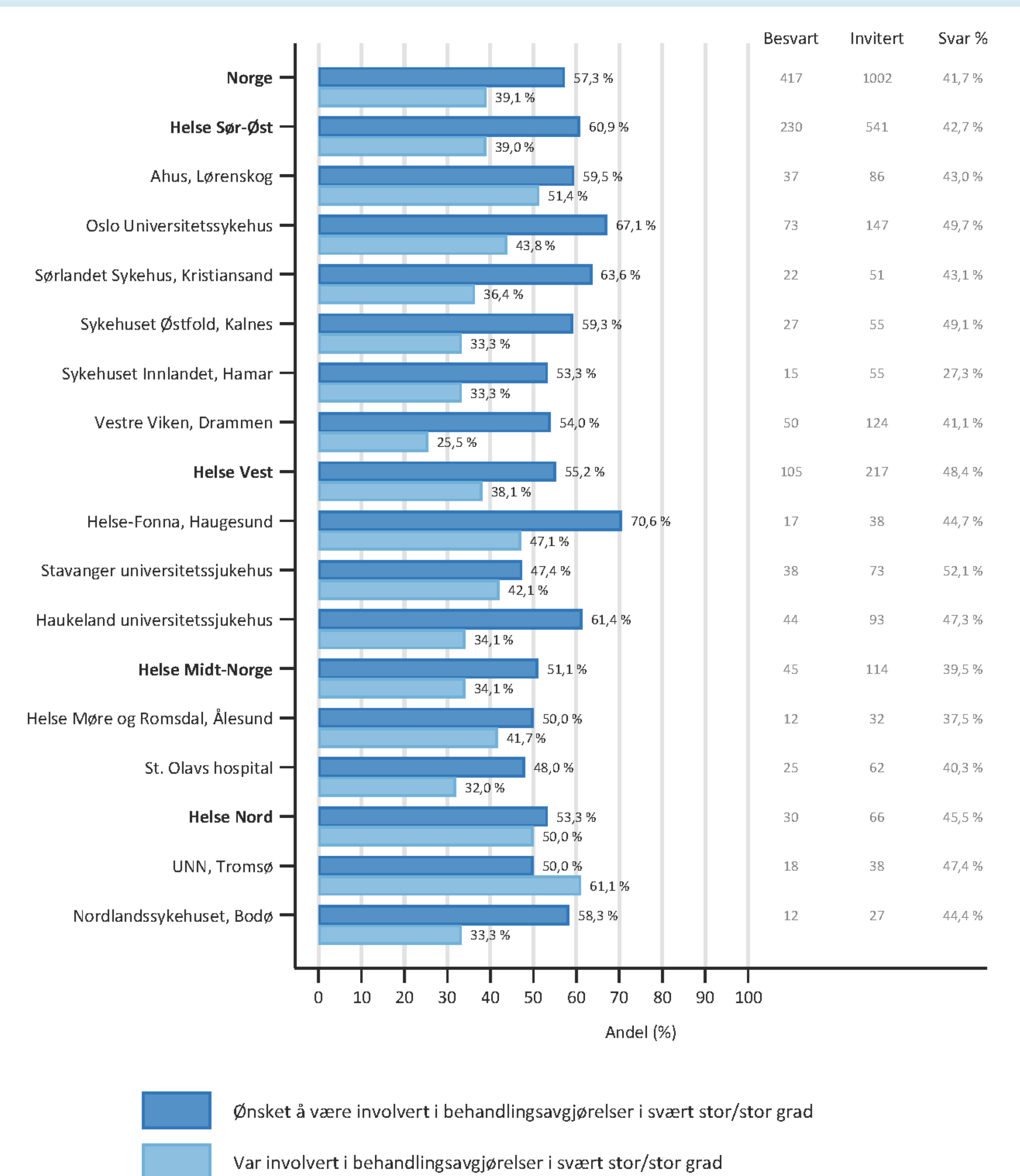
KONKLUSJONER

Ønske om å delta i behandlingsbeslutning varierte blant kvinnene som svarte på undersøkelsen. Vi vet ikke i hvilken grad kvinnene følte at samvalg var et alternativ som var tilgjengelig for dem, og derfor må resultatet tolkes med noe forsiktighet. Tallene er så langt små og ikke justert for f.eks. alder og behandling, men det ser ut til at det kan være noe variasjon mellom sykehusene. Kreftregisteret vil fortsette å samle inn data om opplevd involvering i behandlingsbeslutning fra brystkreftpasienter, og følge utviklingen over tid.

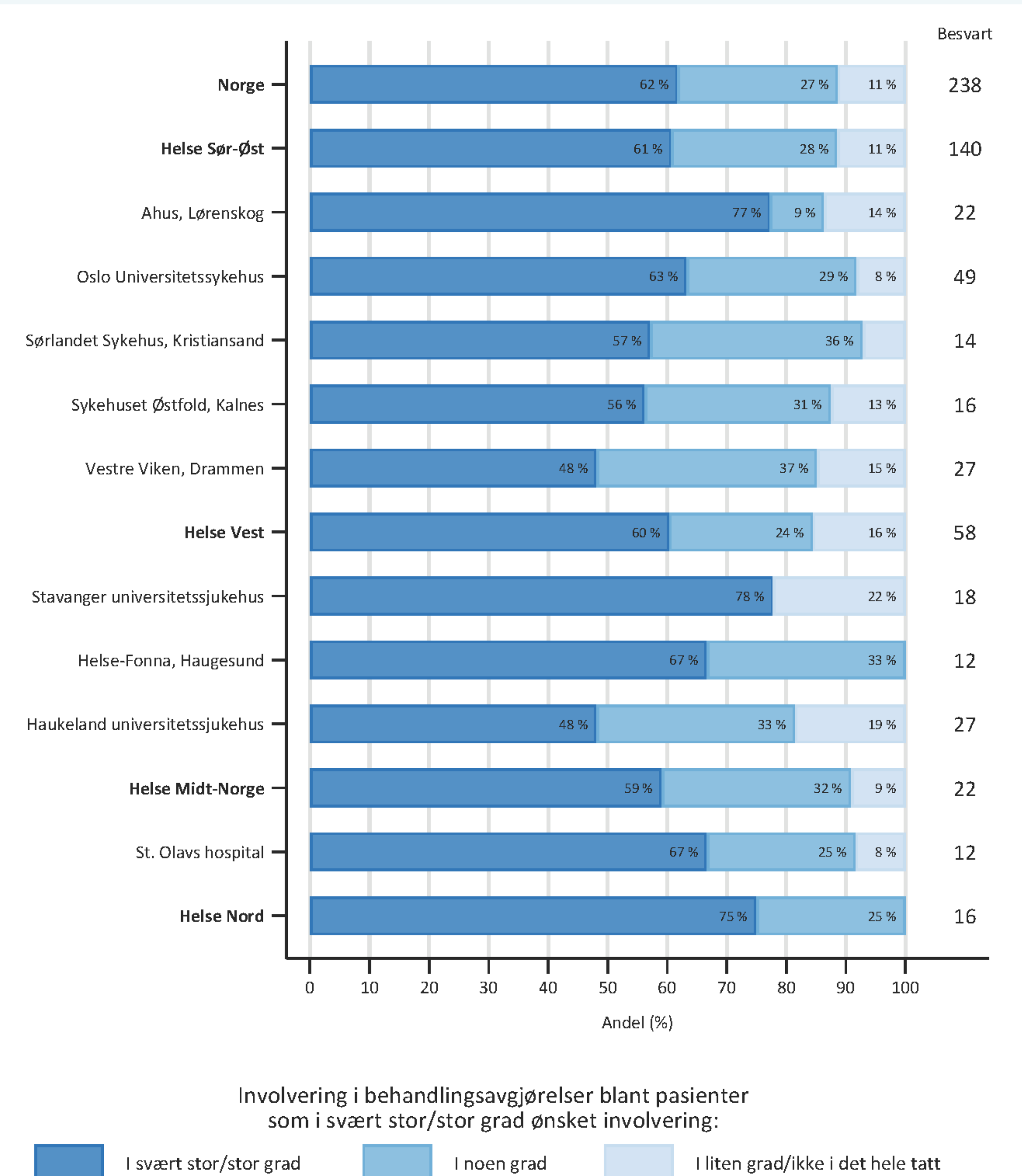
Kreftregisteret samler nå inn pasientrapporterte utfallsmål og pasientrapporterte erfaringsmål til kvalitetsregistrene for brystkreft, prostatakraft, tarmkreft og melanom i nasjonale befolkningsundersøkelser. Det planlegges innsamlinger fra personer med lungekreft, lymfom og gynekologisk kreft.

REFERANSER

1. Charles, C., et al. (1997). "Shared decision-making in the medical encounter: what does it mean? (or it takes at least two to tango)." Soc Sci Med 44(5): 681-692.
2. Shabason, J. E., et al. (2014). "Shared decision-making and patient control in radiation oncology: implications for patient satisfaction." Cancer 120(12): 1863-1870.

Figur 1. Andel brystkreftpasienter som i svært stor eller stor grad ønsket å være involvert i behandlingsavgjørelser, samt andel brystkreftpasienter som i svært stor eller stor grad oppga at de var involvert i behandlingsavgjørelser.

Figur 2. Angitt grad av opplevelse av å ha deltatt i behandlingsavgjørelser blant brystkreftpasienter som i svært stor eller stor grad ønsket involvering.

Figurer: Cassie Trewin-Nybråten, statistiker, Kreftregisteret

Tekst: Ylva Gjelsvik, fagansvarlig for pasientrapporterte data, Kreftregisteret

Kontakt: ylva.gjelsvik@krefregisteret.no